

Επιτρεπτές Επεμβάσεις

(α) Στο κεφάλαιο αυτό, η κωδικοποίηση περιλαμβάνει μία σωρεία διατάξεων αμφίβολης συνταγματικότητας, με τις οποίες επιδιώκεται η νομιμοποίηση διάφορων αυθαίρετων έργων και δραστηριοτήτων σε δάση ή δασικές εκτάσεις. Ορισμένες από τις διατάξεις αυτές (οι οποίες προέρχονται κυρίως από τον ν. 4280/2014) προσβάλλουν εμφανώς βασικές πτυχές της δασικής νομοθεσίας, όπως έχει διαμορφωθεί από το 1975: για παράδειγμα, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις του ΕΟΤ και του Ελληνικού Δημοσίου σε δασικά ακίνητα, διαβάζουμε ότι «με την έκδοση της [διαπιστωτικής]... πράξης οι εγκαταστάσεις, ...θεωρείται ότι πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις ... και οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες υποχρεούνται στη χορήγηση των σχετικών αδειών και εγκρίσεων χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη»· όσον αφορά τις αυθαίρετες κατασκευές, διαβάζουμε για «κατασκευές... που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας», ενώ «τα υφιστάμενα εντός των κατασκευών κτίσματα υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4178/2013 (Α` 174), κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στο άρθρο 2» (με άλλα λόγια, η τακτοποίηση των αυθαιρέτων αυτών επιτρέπεται, ακόμα και αν βρίσκονται μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις). Ακόμα χειρότερα, δεν διακρίνουν ανάμεσα σε κατηγορίες δασών, ή για δάση και δασικές εκτάσεις εντός περιοχών ειδικής προστασίας και όχι. Επίσης, για ορισμένα τουλάχιστον έργα, μπορεί να αντιτίθενται και στο ενωσιακό δίκαιο (οδηγία 2011/92, και εντός περιοχών Νατούρα, οδηγία 92/43). Επειδή έργο της κωδικοποίησης είναι και η «η προσαρμογή διατάξεων προς το ισχύον Σύνταγμα», θα ήταν χρήσιμο η ΚΕΚ να υποβάλει μέσω της Γενικής Γραμματείας σχετική πρόταση κατάργησης των διατάξεων αυτών (πρβλ. σ. 5 του Εγχειριδίου Κωδικοποίησης, όπου περιγράφεται σχετική ευχέρεια της ΚΕΚ).

(β) Οι διατάξεις που αφορούν την αναζήτηση θησαυρού θα πρέπει να θεωρηθούν σιωπηρώς καταργημένες. Σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 1 ν. 998/1979, , όπως ισχύει, «δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν κεφάλαιο». Το ίδιο ισχύει και το σύνολο των επεμβάσεων που έχουν θεσπιστεί νομοθετικά με διατάξεις προγενέστερες του ν. 998/1979, και οι οποίες δεν πρέπει να κωδικοποιηθούν. Επιπροσθέτως, για απηρχαιωμένες διατάξεις όπως αυτές για την αναζήτηση θησαυρού, θα πρέπει να σημειωθεί ότι «επιτρέπεται η κατάργηση διατάξεων που κρίνονται ατελέσφορες για την επίτευξη πρακτικών αποτελεσμάτων» (60 παρ. 2 εδ. β' ν. 4280/2014).

(γ) Επαναλαμβάνουμε το σχόλιο που είχε υποβληθεί από το WWF Ελλάς για το επιτρεπτό των επεμβάσεων σε αναδασωτές εκτάσεις: «η απόφαση αυτή

(ΣΤΕ 2499/2012) αφορούσε μία ειδική κατηγορία έργου (ΑΠΕ), για την οποία οι επεμβάσεις σε αναδασωτές εκτάσεις είναι «συνταγματικά ανεκτές, ...ενόψει της ... εξαιρετικής σημασίας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη βιώσιμη ανάπτυξη, και ειδικότερα τη διασφάλιση της επάρκειας του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και κυρίως την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, που αποτελεί αντικείμενο διεθνούς δεσμεύσεως της χώρας και ζήτημα έντονου κοινοτικού ενδιαφέροντος». Ωστόσο, οι υπόλοιπες επεμβάσεις σε αναδασωτές εκτάσεις που θεσπίστηκαν μεταγενέστερα (άρθρο 46 ν. 998/1979, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 36 ν. 4280/2014) δεν ικανοποιούν τις προϋποθέσεις αυτές». Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν, με επίκληση της απόφασης αυτής, να δικαιολογηθούν όλες οι επιτρεπτές επεμβάσεις σε αναδασωτές εκτάσεις του άρθρου 46 ν. 998/1979, όπως π.χ., η διάνοιξη δημοτικών οδών (πρβλ. 48 παρ. 1 ν. 998/1979, όπως ισχύει), ή οι κεραίες και οι πομποί (πρβλ. 57 παρ. 5 ν. 998/1979, όπως ισχύει). Ενδεικτικά, δεν πρόκειται για έργα με «εξαιρετική» σημασία για την βιώσιμη ανάπτυξη, δεν είναι εθνικής σημασίας και δεν αποτελούν αντικείμενα διεθνών δεσμεύσεων της χώρας.

Παραχωρήσεις

(α) Η διάταξη του άρθρου 44 ν. 4280/2014 (237Α παρ. 2 ν.δ. 86/1969), σύμφωνα με την οποία η διαχείριση των παραχωρούμενων ακινήτων γίνεται «κατά παρέκκλιση των περί των χρήσεων γης και των όρων δόμησης κειμένων πολεοδομικών διατάξεων, εάν είναι αναγκαίο προκειμένου να εκπληρωθεί ο σκοπός της παραχώρησης» είναι αμφίβολης συνταγματικότητας, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι η παραχώρηση μπορεί να γίνει και προς νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, και ότι ο σκοπός της παραχώρησης καθορίζεται με υπουργική απόφαση. Το θέμα αυτό θα πρέπει να επισημανθεί προς την ΚΕΚ, ενόψει της ανάγκης προσαρμογής των διατάξεων προς το ισχύον Σύνταγμα (πρβλ. 60 παρ. 2 ν. 4280/2014) .

(β) Η διάταξη του άρθρου 17 παρ. 2 ν. 3208/2003 έχει καταργηθεί από 8.8.2016, σύμφωνα με ρητή διάταξη νόμου (52 παρ. 18 ν. 4280/2014). Επομένως, δεν είναι σαφής ο λόγος για τον οποίο διατηρείται στην κωδικοποίηση (βλ. σ. 15).

(γ) Είναι δυσδιάκριτοι οι λόγοι για τους οποίους κωδικοποιούνται διατάξεις παραχώρησης δασών και δασικών εκτάσεων με αναγκαστικούς νόμους και νομοθετικά διατάγματα κατά την περίοδο της επταετίας. Οι διατάξεις αυτές είναι τοπικής σημασίας, και επιλεκτικές (κατά την διάρκεια της επταετίας, σημειώθηκαν και άλλες παραχωρήσεις με παρόμοιες μεθοδεύσεις). Όπως σημειώσαμε και στην 1η διαβούλευση, η ισχύς των διατάξεων αυτών είναι αμφίβολη ενόψει του άρθρου 111 παρ. 1 του Συντάγματος [πρβλ. ΣΤΕ

3053/1981, 1403/1990] και του άρθρου 75 παρ. 5 ν. 998/1979, για την υποχρεωτική ανάκληση εντός (ενδεικτικής προθεσμίας) 3ετίας όλων των διοικητικών παραχωρήσεων «δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων προς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ... ενεργηθείσαι μετά την 21ην Απριλίου 1967 κατά παράβαση των κατά τον χρόνον της παραχωρήσεως κειμένων διατάξεων». Σε κάθε περίπτωση, είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν είναι σύνομη η εξαίρεση τυχόν δασών και δασικών εκτάσεων που βρίσκονται σήμερα εντός των ορίων τους από την δασική νομοθεσία.

Βιβλίο Τρίτο : Οργανωτικές και Διαδικαστικές Διατάξεις

(α) Υπάρχει μία γενικότερη σύγχυση σε όλο το προσχέδιο ως προς τον όρο αρχή ή υπηρεσία. Για παράδειγμα, στο άρθρο που αφορά την αρμοδιότητα (σελ. 1), χρησιμοποιείται ο όρος «δασική αρχή». Στο επόμενο άρθρο (σ. 2), εισάγεται ο όρος «Κεντρική Δασική Υπηρεσία». Αντί για «αποφοιτήριο» (σ. 83), θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο όρος «πτυχίο».

(β) Δομές όπως αυτή του «Συντονιστικού Κέντρου Δασοπροστασίας» και του «Συντονιστικού Κέντρου Πυρκαγιών» δεν φαίνεται να υπάρχουν πια, τουλάχιστον στα πλαίσια των δασικών υπηρεσιών (πρβλ. σ. 4, όπου το «Συντονιστικό Κέντρο Δασοπροστασίας» υπάγεται στην Κεντρική Δασική Υπηρεσία).

(γ) Δεν είναι κατανοητός ο λόγος για τον οποίο διαγράφονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 40 παρ. 6 (για την σχολή επιμόρφωσης των δασικών υπαλλήλων) και 40 παρ. 9 (για τα θέματα που αφορούν την εσωτερική λειτουργία του φορέα δασοπροστασίας). Τίποτα στο σχόλιο που συνοδεύει την διαγραφή των διατάξεων αυτών δεν συνηγορεί υπέρ της σιωπηρής τους κατάργησης: είναι διαφορετικό θέμα αν υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης, και η ακριβής σχέση με τον π.δ. που ορίζει τον οργανισμό του ΥΠΕΝ.

Γενικές Διατάξεις

(α) Όπως έχει κριθεί νομολογιακά, ο καθορισμός των ορίων οικισμών με βάση τις διατάξεις του π.δ. της 24.4.-3.5.1985, δεν έχει το νόημα ότι δάση και δασικές εκτάσεις που έχουν συμπεριληφθεί στα σχέδια αυτά (παράνομα ή από παραδρομή) εξαιρούνται από την δασική νομοθεσία. Ειδικότερα, «ο ν. 998/1979 έχει πεδίο εφαρμογής σε δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις που περιλαμβάνονται μέσα στα όρια οικισμών που καθορίζονται με βάση τις διατάξεις του από π.δ. «Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών

δόμησής τους», δεδομένου ότι με την οριοθέτηση αυτή δεν εγκρίνεται σχέδιο πόλεως με τον καθορισμό οικοδομικών τετραγώνων. Επομένως, στις περιπτώσεις αυτές νομίμως εκδίδεται πράξη αναδασώσεως, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων...» (ΣΤΕ 2893/2004, βλ. και ΣΤΕ 4463/2013, 3190/2012, 4539/2011). Το θέμα αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί από την κωδικοποίηση.

(β) Στο άρθρο 3 παρ. 7 ν. 998/1979, όπως ισχύει σήμερα, για τα εκτός σχεδίου ακίνητα με νόμιμη οικοδομική άδεια πριν την 11.6.1975, αναφέρεται ότι «δεν απαιτείται βεβαίωση του δασαρχείου για κάθε έννομη συνέπεια». Προφανώς, η βεβαίωση αυτή εξακολουθεί να απαιτείται για κάθε επέμβαση στο μέρος του ακινήτου που διατηρεί τον δασικό του χαρακτήρα : άλλωστε, κατά την ίδια διάταξη, «δεν κηρύσσεται αναδασωτέα» μόνο η «επιφάνεια αυτών ίση με την απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διοικητικής πράξης», ενώ η υπόλοιπη επιφάνεια υπάγεται στις κείμενες διατάξεις.

(γ) Όσον αφορά την αναφορά στο β.δ. της 7/14.8.1967 «περί εγκαταστάσεων προς παραθερισμόν» (Δ' 101), θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν περιλαμβάνει όρια αρτιότητας (μόνο ορισμένες αποστάσεις και ύψη), αφορά μόνο προσωρινές (λυόμενες) εγκαταστάσεις πολύ μικρού μεγέθους (50 τετραγωνικά), και δεν συνεπάγεται την απώλεια του δασικού χαρακτήρα. Αντιθέτως, το β.δ. αναφέρει ότι απαιτείται άδεια της δασικής αρχής, όταν οι λυόμενες εγκαταστάσεις εγκαθίστανται σε δάση και δασικές εκτάσεις. Σημειώνεται ότι παγίως απαγορεύεται η νομιμοποίηση αυθαιρέτων μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις. Με την ευκαιρία της κωδικοποίησης, και δεδομένου ότι η κωδικοποίηση περιλαμβάνει την άρση ασαφειών και την προσαρμογή με το ισχύον Σύνταγμα (άρθρο 60 παρ. 2 ν. 4280/2014), η διάταξη θα πρέπει να επανεξεταστεί από την ΚΕΚ.

Χαρακτήρας Δασών και Δασικών Εκτάσεων

Η διάταξη που αφορά τις εκτάσεις που έχουν απωλέσει τον δασικό τους χαρακτήρα λόγω νόμιμης άδειας πριν την 11.5.1975 επαναλαμβάνεται για δεύτερη φορά (έχει συμπεριληφθεί και στις «Γενικές Διατάξεις»).

Θήρα

(α) Η ορολογία των κωδικοποιούμενων διατάξεων είναι ιδιαίτερα παρωχημένη, και θα πρέπει να αναδιατυπωθεί για να συσχετιστεί με τις σύγχρονες διατάξεις (60 παρ. 2 ν. 4280/2014): ο όρος «άθλημα» πρέπει να αντικατασταθεί με όρο «δραστηριότητα», ή την έκφραση «ψυχαγωγική δραστηριότητα» · με το άρθρο 57 ν. 2637/1998, τα «καταφύγια θηραμάτων»

μετονομάζονται σε «καταφύγια άγριας ζωής» · η πλεοναστική έκφραση «θηρεύσιμα θηράματα» πρέπει να αντικατασταθεί από την έκφραση «θηρεύσιμα είδη». Σε όλες τις κωδικοποιημένες διατάξεις, θα πρέπει να προστεθεί η ονομασία στην δημοτική (π.χ., ζαρκάδι αντί για «δορκάς») και η επιστημονική ονομασία (στα λατινικά) των ειδών.

(β) Σύμφωνα με το άρθρο 254 παρ. 11 ν.δ. 86/1969, όπως κωδικοποιείται (βλ. σ. 9) «τα πάσης φύσεως έσοδα τα προερχόμενα εκ της θηραματικής εκμεταλλεύσεως των ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών περιέρχονται εις το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας». Ωστόσο, όπως επισημαίνεται και σε παρακείμενο σχόλιο, το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών έχει αντικατασταθεί από τον Ειδικό Φορέα Δασών (12 παρ. 1 ν. 3889/2010), με αποτέλεσμα τα σχετικά έσοδα να αποτελούν «πράσινο πόρο» και να περιέρχονται στο Πράσινο Ταμείο (3 παρ. 1 β) ν. 3889/2010). Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για την εισφορά που καταβάλλουν οι κυνηγοί που αποκτούν την άδεια θήρας απευθείας από τις δασικές αρχές (άρθρο 262 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο ν.δ. 86/1969, βλ. σ. 112) .

(γ) Η διάταξη του άρθρου 251 παρ. 2 ν.δ. 86/1969, σύμφωνα με την οποία «ως θηρεύσιμα θηράματα νοούνται πάντα τα άγρια θηλαστικά» θα πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει σιωπηρώς καταργηθεί. Μετά την Συνθήκη της Βέρνης, την οδηγία 92/43, και την διαμόρφωση της σχετικής νομολογίας του ΣΤΕ, θηρεύσιμα είδη είναι μόνο όσα ρητά ορίζονται ως τέτοια από τις ρυθμίσεις που διέπουν την θήρα. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την ΣΤΕ 366/1993, «υπό το φως των ανωτέρω αρχών... η έκδοσις αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας περί ρυθμίσεων της θήρας είναι απαραίτητος προϋπόθεσις διά την νόμιμον άσκησιν της θηρευτικής δραστηριότητος καθ' έκαστον κυνηγετικόν έτος, αφ' ετέρου δε η απόφασις αύτη δέον να θέτη τοιούτους όρους και προϋποθέσεις διά την άσκησιν της θήρας ώστε να εξασφαλίζεται πλήρως η διατήρησις της αγρίας πανίδος τόσον των υπό απόλυτον προστασίαν τελούντων όσον και των κατ' αρχήν θηρευσίμων ειδών...». Ιδανικά, αυτό πρέπει να διευκρινιστεί με την προσθήκη διάταξης. Για τον ίδιο λόγο, θα πρέπει να διαγραφεί οποιαδήποτε αναφορά σε «επιβλαβή» θηράματα, καθώς το σύγχρονο διεθνές, ενωσιακό και εθνικό νομικό πλαίσιο για την θήρα περιέχει όλες τις απαραίτητες εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις (π.χ., για την προστασία της δημόσιας υγείας, των καλλιεργειών, κοκ.). Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για την διάταξη που επιβάλλει την υποχρέωση καταστροφής των φωλεών των κορακοειδών (άρθρο 259 παρ. 1 ν.δ. 86/1969), και την δυνατότητα καθορισμού των «ωφέλιμων» θηραμάτων με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (η οποία επιπροσθέτως έχει περιπέσει σε αχρησία) (258 παρ. 2 α) ν.δ. 86/1969).

(δ) Η πρόβλεψη του άρθρου 254 παρ. 3 α) ν.δ. 86/1969, η οποία αφορά την αγορά άνευ δημοπρασίας από το δημόσιο νησίδων για την δημιουργία σταθμών δακτυλιώσεως δεν έχει καταργηθεί από το άρθρο 11 της υ.α.

414985/1985, διότι δεν αφορά την θήρα των πτηνών (υπενθυμίζεται ότι το τελευταίο άρθρο προβλέπει ότι ορισμένες διατάξεις «δεν εφαρμόζονται... κατά το μέρος που αφορούν την θήρα των πτηνών»).

(ε) Η διάταξη απαγόρευσης της θήρας «εντός περιφραγμένων διά συνεχούς αδιαπεράστου και ανυπερβλήτου από άνθρωπον φράχτου παντός είδους, ύψους τουλάχιστον ενός και ημίσεος του μέτρου (1,50) ιδιοκτητών εκτάσεων» (άρθρο 256 παρ. 1 δ) ν.δ. 86/1969) θα πρέπει να διορθωθεί, έτσι ώστε να αρκεί η απλή περιφράξη ή σήμανση της ιδιοκτησίας, ή η τοποθέτηση σχετικής πινακίδας. Σε τελική ανάλυση, τίθενται ζητήματα που αφορούν το δικαίωμα στην ιδιοκτησία, με το οποίο πρέπει να συσχετισθεί η διάταξη. Για τον ίδιο λόγο, θα πρέπει να διαγραφεί η 5η παράγραφος του ίδιου άρθρου, στο μέτρο που αφορά ιδιόκτητες εκτάσεις (απαγόρευση τοποθέτησης πινακίδων απαγόρευσης της θήρας άνευ εγκρίσεως της δασικής αρχής).

(στ) Από πουθενά δεν προκύπτει ότι έχει καταργηθεί η διάταξη του άρθρου 257 παρ. 3 ν.δ. 86/1969, όπως ισχύει, η οποία αφορά την «μόλυνση» (ρύπανση) των ελών, υγροβιοτόπων κοκ. από βιομηχανικά λύματα. Η διάταξη αποτελεί γενική απαγόρευση για την προστασία ευαίσθητων οικολογικά περιοχών, και δεν αφορά ειδικά την περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπως αναφέρει παρακείμενο σχόλιο.

(ζ) Δεν είναι πλέον δυνατόν να δοθεί έγκριση για θήρα «άρκτου» ή λύγκα, διότι πρόκειται για πολλαπλά προστατευόμενα είδη: η δυνατότητα αυτή πρέπει να απαλειφτεί από την σχετική διάταξη (258 παρ. 2 ζ) ν.δ. 86/69). Υπάρχουν σχετικές διατάξεις στην Οδηγία 92/43, και στην νομοθεσία που την ενσωματώνει.

(η) Η δυνατότητα ταρίχευσης μη θηρεύσιμων ειδών για εμπλουτισμό συλλογών θα πρέπει να θεωρηθεί καταργημένη για τα είδη του Παραρτήματος Β του π.δ. 67/81 (πρβλ. άρθρο 3 παρ. 2 π.δ. 67/81), και ατελέσφορη ή απηρχαιωμένη για τα υπόλοιπα.

Δασικές Βιομηχανίες

(α) Όπως ρητά αναφέρει το άρθρο 21 παρ. 7 ν. 3208/2003, «ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις των άρθρων 160 έως 182 του Ν.Δ. 86/1969 δημόσιος δασικός φόρος καταργείται». Κατά συνέπεια, δεν έχει καταργηθεί ο δασικός φόρος για υλοτομία ιδιωτικών δασών του άρθρου 85 ν.δ. 86/69, ή το «δικαίωμα» του άρθρου 27-28 π.δ. της 19/30.11.1928 (για την υλοτομία στα υψηλά και πρεμνοφυή δάση). Φυσικά, οι σχετικές διατάξεις πρέπει να εκσυγχρονισθούν, και μάλιστα με τρόπους που προάγουν την αειφορία και την δασική οικονομία, αλλά αυτό είναι θέμα που δεν μπορεί να ρυθμιστεί εδώ.

Επίσης, δεν είναι σκόπιμο να επιλυθεί στα πλαίσια της κωδικοποίησης το ζήτημα του νομικού χαρακτήρα του «φόρου» αυτού - με άλλα λόγια, εάν αποτελεί φόρο (με την έννοια του άρθρου 78 του Συντάγματος), τέλος (ή κάτι άλλο), και εάν συντρέχει διπλή φορολογία ή όχι (και μάλιστα, με επίκληση μίας αιτιολογικής έκθεσης). Άλλωστε, ο χαρακτηρισμός που αποδίδει ο νομοθέτης δεν είναι πάντοτε καθοριστικός (πρβλ. ΣΤΕ 2527/2013 , όπου κρίθηκε ότι το «τέλος» επιτηδεύματος του άρθρου 31 ν. 3986/2011 αποτελεί φόρο).

(β) Το άρθρο για την υλοτομία στα ιδιόκτητα δάση του δημοσίου [5 του β.δ. της 17/29.1836] θα πρέπει να θεωρηθεί σιωπηρά καταργημένο.

(γ) Όσον αφορά το σχόλιο για την κατάργηση της Επιτροπής ενστάσεων και καταλογισμού για ζημιές από την υλοτομία, δεν νομίζουμε ότι μπορεί να συναχθεί η κατάργηση των σχετικών αρμοδιοτήτων από την κατάργηση του οργάνου που είναι επιφορτισμένο να τις ασκεί. Ούτε η υ.α. 272961/1982 (για την αναμόρφωση των συλλογικών οργάνων του Υπουργείου Γεωργίας) επιτρέπει την συναγωγή του συμπεράσματος αυτού (πρβλ. άρθρο 8 παρ. 3 της υ.α. 272961/1982, το οποίο κάνει λόγο για «μεταβίβαση» των αποφασιστικών αρμοδιοτήτων κατά τις κείμενες διατάξεις).

Έσοδα και Ατέλειες (πρώην Δασική Φορολογία)

Από την διάταξη του άρθρου 21 παρ. 7 ν. 3208/2003, δεν μπορεί να συναχθεί η κατάργηση της δασικής προσόδου των άρθρων 71 επ. π.δ. 19/1928 (πρβλ. σχετικό σχόλιο στο κεφάλαιο για την δασική βιομηχανία).

Βοσκή - Κτηνοτροφία

(α) Δεν είναι σαφής ο λόγος για τον οποίο οι διατάξεις για τους βοσκότοπους ή τις βοσκήσιμες γαίες, οι οποίες δεν αναφέρονται ρητά και σε δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, εμπίπτουν στην ύλη της δασικής νομοθεσίας. Προφανώς, το αντικείμενο της κωδικοποίησης έχει οριοθετηθεί από την αναθέτουσα αρχή, αλλά με την ίδια λογική η κωδικοποίηση θα μπορούσε να επεκταθεί στο σύνολο της κτηνοτροφικής νομοθεσίας.

(β) Οι διατάξεις του ν. 1734/1987 για τους βοσκοτόπους θα πρέπει να θεωρηθούν σιωπηρά καταργημένες, καθώς οι σχετικές έννοιες και διαδικασίες, διαφέρουν ουσιαστικά από τις μεταγενέστερες του ν. 4351/2015. Σχετικό σχόλιο υπάρχει στο Εγχειρίδιο Κωδικοποίησης της ΚΕΚ (σ. 4).

(γ) Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις του ν. 1734/1987 δεν μπορούν να διασωθούν με την απαλοιφή κάθε αναφοράς στην «οριοθέτηση»: η απαλοιφή

αυτή αλλάζει ουσιαστικά την έννοια των διατάξεων αυτών, οι οποίες εφαρμόζονται σε «οριοθετημένους» βοσκοτόπους (βοσκοτόπους καθορισμένους με ορισμένη διαδικασία), και όχι γενικά «βοσκοτόπους». Άλλωστε, με την ΣΤΕ 370/1997, ακυρώθηκε η παράλειψη της διοίκησης να ανακαλέσει όλες ανεξαιρέτως τις πράξεις καθορισμού βοσκοτόπων.

Δασική Ιδιοκτησία

Θα πρέπει να διευκρινιστεί (με την μορφή σχολίου) ότι η κατάργηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δασών (33 παρ. 2 ν. 4280/2015) δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση την κατάργηση του δικαιώματος προτιμήσεως του δημοσίου του άρθρου 71 ν. 998/1979.